

KOMENTÁŘ

4. 12. 2019

Projekce obyvatel v Olomouckém kraji do roku 2070

Počet obyvatel v Olomouckém kraji by měl do roku 2070 klesnout na 506,6 tis. osob. Hlavním důvodem úbytku bude v letech 2019 až 2070 pokles počtu obyvatel přirozenou měnou (o 130,1 tis.), kterou podpoří také záporné vnitřní stěhování (o 22,6 tis.). Kladná bilance je naopak očekávána u stěhování zahraničního (o 26,8 tis.). Vedle postupného snižování počtu obyvatel se předpokládají výrazné změny ve věkové struktuře nebo rostoucí naděje dožití mužů i žen. Český statistický úřad zveřejnil po šesti letech novou projekci obyvatelstva v krajích, a to do roku 2070¹⁾.

Na počátku roku 2019 žilo v Olomouckém kraji 632,5 tis. obyvatel, tj. o 11,6 tis. méně než v roce 2001. Nově zveřejněná projekce předpokládá, že úbytek obyvatel bude pokračovat i nadále, avšak výrazně rychlejším tempem. Při naplnění hypotetického vývoje jednotlivých složek populačního vývoje dosáhne celkový úbytek v následujících 18 letech hodnoty 34,6 tis. osob. Díky tomu by měl v roce 2037 počet obyvatel v Olomouckém kraji poprvé klesnout pod šeststetisícovou hranici na 597,9 tis. osob. V posledním roce projektovaného období by mělo v Olomouckém kraji žít 506,6 tis. obyvatel, tj. o 125,9 tis. méně než letos.

Základní výsledky projekce obyvatelstva Olomouckého kraje (k 1. 1.)

Zdroj: Projekce obyvatelstva v krajích ČR do roku 2070

	2019 ¹⁾	2025	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060	2065	2071
Počet obyvatel (v tis.)	632,5	625,7	615,6	603,1	590,3	578,0	566,0	553,8	540,1	524,8	506,6
<i>v tom ve věku:</i>											
0–14	98,4	94,3	88,7	81,4	78,1	78,7	79,9	78,7	75,3	71,5	68,8
15–64	406,1	390,2	379,7	370,0	350,6	325,1	309,1	297,0	288,3	288,0	285,2
65 a více	128,0	141,1	147,2	151,7	161,5	174,2	177,0	178,1	176,5	165,4	152,7
<i>v tom ve věku (%):</i>											
0–14	15,6	15,1	14,4	13,5	13,2	13,6	14,1	14,2	13,9	13,6	13,6
15–64	64,2	62,4	61,7	61,4	59,4	56,2	54,6	53,6	53,4	54,9	56,3
65 a více	20,2	22,6	23,9	25,2	27,4	30,1	31,3	32,2	32,7	31,5	30,1
Index stáří²⁾	130,2	149,6	165,9	186,4	206,8	221,4	221,6	226,1	234,3	231,3	222,1
muži	105,5	122,4	136,9	155,8	176,2	192,8	195,0	200,4	208,6	205,9	198,8
ženy	155,9	178,4	196,7	219,0	239,4	251,9	249,8	253,5	261,6	258,4	246,9
Index závislosti³⁾	67,4	75,7	77,1	78,8	83,9	93,6	99,5	104,7	106,8	100,8	94,8
Průměrný věk	42,8	44,1	45,2	46,2	46,9	47,3	47,6	47,9	48,2	48,4	48,2
muži	41,2	42,5	43,7	44,7	45,3	45,8	46,2	46,6	46,9	47,0	46,9
ženy	44,3	45,6	46,8	47,8	48,4	48,7	49,0	49,3	49,6	49,7	49,5

¹⁾ Reálné údaje

²⁾ Počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

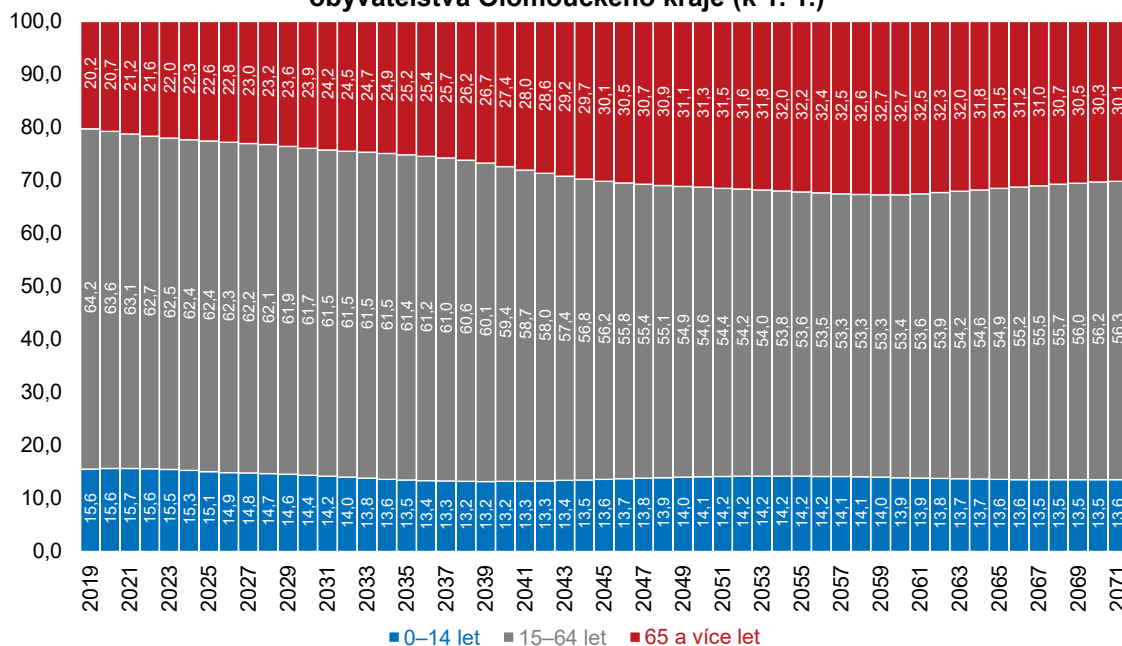
³⁾ Počet osob ve věku 0–19 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 20–64 let

Zásadní proměnou bude dotčena věková struktura obyvatelstva. K 1. lednu 2019 žilo v kraji 98,4 tis. dětí ve věku do 14 let (15,6 % z celku), 406,1 tis. osob v produktivním věku 15 až 64 let (64,2 %) a 128,0 tis. osob ve věku 65 a více let (20,2 %). Předpokládaný vývoj budoucího počtu

KOMENTÁŘ

děti má převažující sestupný trend. S výjimkou nejbližších dvou let a desetiletého cyklu 2041 až 2050, kdy se očekává stagnace či velmi mírný nárůst dětské složky v populaci, klesne k 1. lednu 2071 počet dětí o 30,1 % na 68,8 tis. Relativně stejně vysoký úbytek se předpokládá u obyvatel ve věku 15 až 64 let. Jejich počet se mezi oběma mezními roky sledovaného období sníží o 29,8 % na 285,2 tis. S jedinou výjimkou by měl počet osob tohoto věku klesat každým rokem v celém následujícím půlstoletí. U nejstarší složky populace se naopak konstantní trend neočekává. Počet osob ve věku 65 a více let by sice měl v následujících 38 letech trvale růst, v posledních 14 letech projektovaného období se však předpokládá pokles. Zlom trendu pravděpodobně nastane k 1. lednu 2057, kdy by měl počet osob ve věku 65 a více let dosáhnout svého maxima (178,4 tis.). O dalších 14 let později se očekává pokles jejich počtu na 152,7 tis. Na horizontu projekce, tj. ke dni 1. ledna 2071, by měl podíl dětí v krajské populaci činit 13,6 % a podíl osob ve věku 15 až 64 let 56,3 %. Tyto podíly budou v porovnání s Českou republikou podprůměrné. Podíl osob ve věku 65 a více let bude naopak nadprůměrný a bude činit 30,1 %.

**Podíl základních věkových skupin podle výsledků projekce
obyvatelstva Olomouckého kraje (k 1. 1.)**

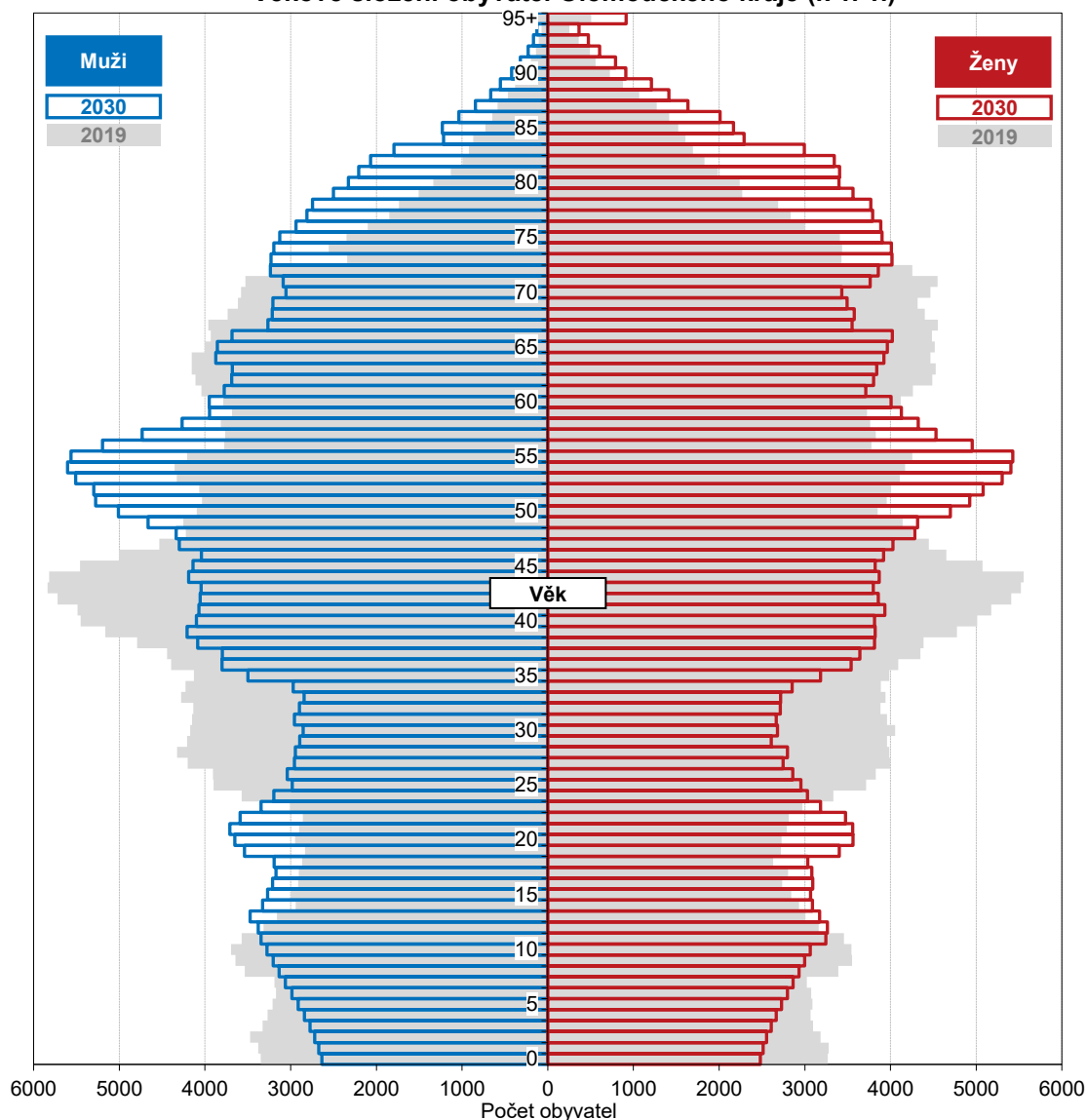

Výše uvedené změny ve věkové skladbě se výrazným způsobem promítnou do tematicky příbuzných ukazatelů, kterými jsou například index stáří, index závislosti nebo průměrný věk. Index stáří, tj. počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0 až 14 let, poukazuje na vzájemný poměr nejstarší a nejmladší složky populace. K 1. lednu 2019 činil index stáří v Olomouckém kraji 130,2, přičemž u mužů (105,5) byl výrazně nižší než u žen (155,9). O 52 let později se zvýší na 222,1. V případě mužů bude činit 198,8 a v případě žen 246,9. Předpokládané nejvyšší hodnoty indexu stáří byly vypočteny k 1. lednu 2060, a to jak pro celou populaci (234,3), tak pro muže (208,6) i ženy (261,6). Index stáří nad stobodovou hranicí, tj. převaha starší složky populace nad mladší, trvá v Olomouckém kraji od počátku roku 2007. V případě mužů je sledována od roku 2017 a v případě žen od roku 2000.

KOMENTÁŘ

Analogicky zásadním vývojem bude dotčen index ekonomického zatížení. Ten znázorňuje počet osob ve věku 0 až 19 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 20 až 64 let. K 1. lednu 2019 dosáhl index zatížení v Olomouckém kraji úrovně 67,4. Stobodovou hranici pravděpodobně překoná v letech 2051 až 2065 s maximem vypočteným k 1. lednu 2059 (107,2). Období převažujícího růstu vystřídá v závěrečných letech projekce, obdobně jako v případě indexu stárí, pokles. K 1. lednu 2071 bude index zatížení v Olomouckém kraji činit 94,8. Olomoucký kraj se v posledních letech zařadil mezi populačně starší kraje a bude jím pravděpodobně po celé následující půlstoletí. Zatímco na začátku roku 2019 byl průměrný věk obyvatel v kraji 42,8 let (4. nejvyšší v ČR), o 52 let později vzroste na 48,2 let (3. nejvyšší v ČR). Průměrný věk mužů se zvýší o 5,6 roku na 46,9 let a průměrný věk žen o 5,2 roku na 49,5 let.

Věkové složení obyvatel Olomouckého kraje (k 1. 1.)

KOMENTÁŘ

Vedle velmi mírného růstu průměrného věku matek při narození dítěte spojeného se slabým růstem či stagnací plodnosti je jedním z klíčových vstupních předpokladů rostoucí trend střední délky života ve všech krajích, tj. pokles intenzity úmrtnosti. Naděje dožití mužů při narození by se v Olomouckém kraji měla zvýšit ze 75,8 let (2019) na 84,5 let (2070) a naděje dožití žen z 82,2 let (2019) na 89,0 let (2070).

Projektovaný vývoj počtu obyvatel v krajích České republiky (k 1. 1.)

Zdroj: Projekce obyvatelstva v krajích ČR do roku 2070

v tis.

	2019 ¹⁾	2025	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060	2065	2071
Hl. m. Praha	1 308,6	1 376,8	1 421,6	1 459,9	1 498,7	1 541,7	1 586,3	1 628,6	1 665,1	1 693,3	1 719,9
Středočeský	1 369,3	1 450,9	1 505,9	1 555,9	1 608,8	1 665,9	1 721,9	1 771,0	1 808,7	1 836,4	1 864,7
Jihočeský	642,1	646,5	645,0	640,9	636,2	631,8	627,5	622,7	616,2	607,9	597,8
Plzeňský	584,7	595,5	599,9	602,7	605,8	609,8	614,2	618,2	620,4	620,7	620,7
Karlovarský	294,9	287,7	280,5	272,9	265,4	258,3	251,8	245,7	239,7	233,8	227,4
Ústecký	820,8	811,8	800,6	787,2	773,4	760,0	747,2	734,2	719,8	704,4	686,6
Liberecký	442,4	445,8	445,5	443,6	441,4	439,9	439,1	438,1	436,0	432,5	428,2
Královéhradecký	551,0	548,3	542,5	534,3	525,7	517,4	509,8	502,1	493,1	482,6	470,1
Pardubický kraj	520,3	524,8	524,5	522,2	519,5	517,4	515,8	514,0	510,7	505,6	499,2
Vysočina	509,3	507,0	501,1	493,0	484,2	475,5	467,0	458,3	448,3	437,2	424,2
Jihomoravský	1 187,7	1 204,2	1 207,6	1 206,1	1 205,7	1 208,5	1 213,8	1 218,2	1 218,1	1 213,2	1 205,8
Olomoucký	632,5	625,7	615,6	603,1	590,3	578,0	566,0	553,8	540,1	524,8	506,6
Zlínský	582,9	576,7	567,1	555,1	542,5	530,0	518,0	505,7	491,9	476,8	458,8
Moravskoslezský	1 203,3	1 177,1	1 148,2	1 115,4	1 082,2	1 050,0	1 018,7	987,3	954,6	921,0	882,6

¹⁾ Reálné údaje

Od vzniku současného krajského uspořádání v roce 2000 až do závěru roku 2013 byl Olomoucký kraj 6. nejlidnatějším krajem České republiky. Následně jej předběhl kraj Jihočeský a Olomoucký kraj se posunul na 7. místo. Toto postavení by měl pravděpodobně udržet až do roku 2036, ve kterém jej Plzeňský kraj odsune na pozici 8. nejlidnatějšího kraje v zemi. V následujícím půlstoletí se předpokládá, že ve čtveřici krajů (Hl. m. Praha, Středočeský, Plzeňský a Jihomoravský) se počet obyvatel zvýší a ve zbývajících desítkách krajů se naopak sníží. Nejvyšší populační přírůstky vykáže kraj Středočeský (o 495,4 tis.) a Praha (o 411,3 tis.). Zcela nejvyšší populační úbytek bude náležet kraji Moravskoslezskému (o 320,7 tis.).

Více informací naleznete v publikaci [Projekce obyvatelstva v krajích ČR – do roku 2070](#)

Kontakt:

Jiří Frelich

Oddělení informačních služeb

Tel.: 585 731 527

E-mail: jiri.frelich@czso.cz

¹⁾ Nová projekce obyvatelstva v krajích České republiky do roku 2070 navazuje na střední variantu projekce obyvatelstva České republiky, kterou Český statistický úřad vydal v listopadu 2018. Prahem projekce je demografická struktura k 1. 1. 2019 a horizontem projekce je stav populace k 1. 1. 2071, resp. demografické události roku 2070. Cílem projekce je nastínit v dlouhodobém výhledu směr budoucího populačního vývoje a ukázat na očekávané změny v početním stavu a věkovém složení populace při splnění vložených předpokladů budoucího vývoje přirozené měny a migrace.